

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

NUOVARGIS IR EPILEPSIJA: SIEJANČIŲ VEIKSNIŲ PAIEŠKA

Darbo autorius. Benas MATUZEVIČIUS, IV kursas.

Darbo vadovai. Gyd. rez. Kristijonas PUTEIKIS, prof. dr. Rūta MAMENIŠKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Neurologijos ir neurochirurgijos klinika.

Darbo tikslas. Įvertinti nuovargio paplitimą ir sunkumą tarp epilepsija sergančių suaugusių asmenų ir nustatyti didesnę jaučiamą nuovargį lemiančius veiksnius.

Darbo metodika. Nuo 2022–05–01 iki 2024–03–31 vykdytas skerspjūvio tipo anketinis tyrimas, į kurį atsitiktinai įtraukti VULSK Epilepsijos ir miego sutrikimų kabinete ambulatoriškai konsultuojami suaugę epilepsija sergantys asmenys (ESA). Tiriamieji užpildė anoniminį klausimyną, sudarytą iš nuovargio sunkumo skalės (FSS), Liverpulio nepageidaujamų reiškinių skalės (LAEP), Neurologinių sutrikimų depresijos inventoriaus, skirto epilepsijai (NDDI–E) ir Generalizuoto nerimo skalės (GAD–7), demografinių ir klinikinių charakteristikų klausimų. Duomenų skirstinių normalumui vertinti naudotas *Shapiro–Wilk* testas, nepriklausomoms dviem grupėms lyginti naudotas *Student t* testas ir *Mann–Whitney U* kriterijus. Trijų ir daugiau grupių lyginimui naudota vienfaktorė variacijų nuokrypių analizė. Sudaryti vienmatės ir daugiamatės tiesinių regresijų modeliai, kurių priklausomas kintamasis – FSS įvertis. Duomenų analizė atlikta naudojant *Microsoft Excel 2016* ir *IBM SPSS 27* programas.

Rezultatai. Į tyrimą įtraukti 207 respondentai (vidutinis amžius: $39,0 \pm 15,1$ metai, 116 (56,3 proc.) moterų, vidutinė epilepsijos trukmė: $15,4 \pm 13,3$ metai). FSS įverčių mediana (kvartilių skirtumas): 31,5 (IQR=41–22). Lengvą nuovargį (FSS<36) jautė 103 (60,6 proc.) tiriamieji, vidutinį (FSS: 36–52) – 58 (34,1 proc.), o sunkų (FSS>52) – 9 (5,3 proc.) tiriamieji. NDDI–E, GAD–7 ir LAEP įverčių sumų medianos (kvartilių skirtumas) atitinkamai: 9,0 (IQR=12–7), 5,0 (IQR=9–2) ir 39,0 (IQR=49–33). FSS įverčių vidurkis statistiškai reikšmingai didesnis tarp moterų ($t(167)=2,00$, $p=0,047$), tarp turinčių žemesnį, nei aukštąjį išsilavinimą ($t(141)=2,80$, $p=0,006$), tarp nedirbančių ($t(123,18)=2,26$, $p=0,026$), taip pat patiriančių epilepsijos priepuolius ≥ 1 kartą per mėnesį ($t(143)=2,17$, $p=0,032$). Vienmačiuose tiesinės regresijos modeliuose su prognozuojamu didesniu FSS įverčiu statistiškai reikšmingai susiję šie veiksniai (β (95 proc. pasikliautinis intervalas (PI)): moteriška lytis (4,1 (0,1; 8,1), $p=0,047$), mažesnis darbingumas (2,5 (0,5; 4,5), $p=0,013$), žemesnis išsilavinimas (2,1 (0,6; 3,7), $p=0,009$), vaistų nuo epilepsijos (VNE) vartojimo per dieną kartais (3,9 (0,5; 7,4), $p=0,025$), VNE dozės praleidimas per pastarąjį mėnesį (4,8 (0,2; 9,5), $p=0,042$), NDDI–E įvertis (1,6 (1,1; 2,2), $p<0,001$), GAD–7 įvertis (1,2 (0,9; 1,6), $p<0,001$) ir LAEP įvertis (0,6 (0,4; 0,716), $p<0,001$). Daugiamatės tiesinės regresijos modelyje ($R^2_{adj}=0,316$, $p<0,001$) su

FSS vidurkio padidėjimu statistiškai reikšmingai susijęs tik LAEP įvertis ($\beta=0,3$ (95 proc. PI: 0,0; 0,5), $p=0,027$).

Išvados. Du iš penkių ESA patiria vidutinį ir sunkų nuovargį. Didesnis nuovargis susijęs su moteriška lytimi, žemesniu išsilavinimu ir darbingumu, nerimu, depresija ir VNE vartojimo režimu. Vienintelis nepriklausomas su nuovargio sunkumu susijęs veiksnys yra VNE sukiamas nepageidaujamas poveikis.

Raktažodžiai. Epilepsija; vaistai nuo epilepsijos; depresija; nuovargis; nepageidaujamas poveikis.